Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bréf send Benedikt 1906-1908, 3. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – A. J. Johnson Winnipeg – Eyjólfur Bjarnason Ísafirði – Gunnar Ólafsson Vík – Jóh. Sæmundsson Krossdal – Jón Jónsson Þórshöfn – Lárus Sigurjónsson Winnipeg – Ólafur Felixson Aalesund – Ólafur Proppé Ólafsvík – Rolf Johansen Reyðarfirði – Sig. Arngrímsson Höfn – Sigurður Þórðarson Arnarholti

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-5, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Telephone 3512 Box 116 729 Sherbrooke Street

Heimskringla.

Icelandic Weekly, Published by

The Heimskringla News & Publishing Co., Limited

B. L. Baldwinson, Manager.

Winnipeg, Man. Nóv 4 1908.

Herra ritstj. Ben Sveinsson!

Kæri herra!

Bestu þakkir fyrir bréf þitt alveg nýlega móttekið. Eg sendi þér hér með nokkrar línur, til birtingar í "Ingólfi" ef þú vilt veita þeim rúm. Og. Ól. Ól. ætlar að bjóða þingræðisreglunni og vitja þangað til hann verður rekinn. Eg vona að ef fretti að það verði ykkar ferrola verk þegar á þing kemur að samþykkja vantraustsyfirlýsingu á honum og alri hans stjórn, þá líklega hundsaðist hann á burtu. Það er samleikur að stjórnarflokkinn þarf að uppgróta með álm, hann er orðinn banvænlega sýktur af ódrengskap og rotaslæpi við land og þjóð. Eg vona að engum sjálfstæðisþingm finnist sem vill ganga inná litilfjörlegar breytingar sem stjórnin gæst fyrir, eða ganga inn í hennar flokk, heldur verði þeir allir einlægir á því að reka hana frá völdum sem allra fyrst. Hvernig líst þér á það, að ef hef í huggjun að biðja þingið um styrk á norðu fjórhagsáætlun til að styðja að innflutningi Vest. Isl.? Efti beiðni Helgas gæðsyslumanns hefi ég átt viðtal og bréfaskipti við fjölda manna hér, viðvaðandi, sem fúsir mundu að flytja heim alfarnir, en þeir vilja fá niðursett fargjald, og til þess álít ég að þingið ætti að veita dálítla peninga. Það gera aðrar þjóðir sem aut er um að fá fólk. Flest af því fólki sem ég hefi átt viðtal og bréfaskipti við um þetta, er ungt fólk, einkum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

karlmenn, sem hafa hér unnið að jarðrækt, kunna að fara með allar vélar, og hafa áhuga á því að útbreiða þekkingu á meðferð þeirra, á Íslandi. Menn sem kunna að jarðrækt, eru einmitt menn, sem Ísland vantar langhelst, og ég gel ekki betur séð, en það væri hlvinnandi ferð land og lýð að fá þessa menn, þó hjálpað væri til að lokka kostnað þeirra við flutninginn af þjóðarfé.
Þetta mundi líka verða til þess að tengja þjóðflakkiana enn traustari böndum.
Ég er að hugsa um að senda konaskrá til Þingvin og láta fylgja henni afrit af bréfum þeim sem ég hef fengið frá mönnum hér, svo þingið sjái að að ég er ekki að fara með „fraud", heldur byrja þetta mál með vegnslu, sem þegar er fengin, um það að fólkið vill flytja austur aftur, ef land og þjóð lætur sé umhugað. að fá það og vill hjálpa til að greiða gátu þess.
Mér skyldi þykja vænt um ef ég mætti senda þá beiðnina, í þeirri von að þú komir henni á framfæri til þingsins. Um sama leyti skrifa ég ýtarlega um þetta mál, og bið Jóis at sjálfsögðu ferðir það til birlingar.
Mér skyldi vera ánægjan og þökk í því ef þú vildir skrifa mér nokkrar línur við tækifæri.

Ég fjölyrði ekki meira að sinni

Með virðingu

Finn Áfjohnson

Hvassdal 22 nóv. 1908

Kæri frændi!

Þey þakka síðustu línur okka í sumar sem og margt fl.
Það er afar langt síðan þey sáust að þára þjer línu, en aldrei orðið af því. Það er líðið um frjáls nú sem stendur, og mjögfátt sem ber til tíðinda hjer norðurfrá. Menn eru alveg þagnaðir á þólitik og öllu þessháttar nú í seinni vöru orðnir alveg uppgefnir í haust þeyar kosningar fóru fram á kosnitilbúning og öllu því þrasi, hafa svo hvílt sín línu bein, nema ef vera skyldi mágur á Víkingavatni. Tent þótti nú um kosning þinn, og svo um fleirum þykir, er okkur Skeldhverfingum allt saman kent það, er þá komst á, og hölvað í sand og ösku þyrir það og ýmislegt fl. sem við fáum nú því, og þykir nú líklegt að mágur á Vatni sendi þjer línu um það við tækifæri. Hefur gamli Aðalsteinn Benzi sendt honum hvaðeina góð og sinn, og hann ekki neitt nú þínu orðbragði hegri þey sagt, þó bríef hef þey ekki séð, en heyrt sagt frá því.

Almenn heilbrigði er hjer norðurfrá nú sem stendur, og er það gleðilegt, því fátt jafnast við góðri heilsu, eða það finnst nú þeim. Þá er líðin mjög góð það sem af er vetrinum, að eins líðið fól á jörðu nú, var frostleysi og þurviðri þangað til viku var af vetri, og mátti vinna á jarðarbótum og hverjir sem vera vildi fram á þessa línu, hef þey líðið fátt oftlíðið við þessháttar, og líka byggt þjer hús eitt.

Þlemir vöru þrisar hjer á Hólmavík í haust á slátur fé, Verð hjálfur gott og gjaldmiðill góður. Þakka hvaðeina líð fl. frænda

Jóhannes Bernharðsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

og til litils að lóa fé, munu nú skuldir talsverðar
á bændum, og jafnvel fleirum, er útlit fremur ljótt, og veit
jeg ey hvar það lendir þetta allt saman, fólk að verða fullt
með hringlanda og hugsunaleysi, vill helzt fáist við dans
og þess háttar rall, mætti margt um það segja, en jeg sleppi
því á sinni. Þá ætla jeg lítillega að minnast á það sem jeg
átti hjá Þórði lækni vini mínum, jeg man ekki hvort jeg
sagði þjer nógu greinilega frá því í sumar. Í fyrra vor
keypti jeg á uppboði Þ. á Steinastöðum fyrir Kr. 25.90 a.
með uppboðslaunum, og í fyrra haust skrifa jeg svo
þessa upphæð inn til Þórðar á Húsavík í ógáti, fann
sama hvert það fór í hans reikning, eða Björns í
Landfellshaga sem var innköllunarmaður fyrir Þ.
Nú þegar kemur til Björns segist hann ekki geta
tekið þetta gilt, segist vera búinn að borga alla
uppboðsskuldina til Þ., svo nú mátti jeg borga þessa
sömu upphæð til Björns í peningum Kr. 25.90 a
svo Þórður verður bara að borga þessa upphæð til
mín, eða þeim sem jeg bið að taka það, mjer þykir
líklegt að Þórður vilji stela þessum kr. af mjer
því þar lendir í þessari misskrift, jeg sendi þjer
mitt frá þeim á Húsavík sem sýnir hvaða dag það
er innskrifað til Þórðar, enfremur get jeg sendt kvittun
frá B. ef til kem hann neitar, sem jeg trúi ekki á Þórð. Nú bið jeg
þig kæri þ. að taka þessa upphæð, eins og leið vörum búnir
að tala um. Þú látur mig vita með línu fljótt hvert Þórður
tekur þessu illa eða vel, því þá verð jeg að para honum línu,
og er gottað segja þ. hann. Bið að heilsa öllu frændum mínum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vitnesbyrd um Wolff á Húsavík, er skrifað
D. 14 Okt. 1907.
fyrir hönd Jóhannes Lemmedyn
, Þar sem
hefur kirkjan Þórsnes verið
Skipuð
tólftugur og finn kjörnu 90 aura

Húsavík 16/5 '08
fr. Stefán Guðjohnsen
Sýslumaður

Skj. 25, 90

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þessu er best að
taka ekki
Jóh. Lammerhuus

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bréf

Ísafirði 16/3 – '07

Herra ritstjóri Benidikt Sveinsson
Reykjavík

Nú sendi jeg yður lokains 20 kr. fyrir IV árg. Ingólfs. Mjer gengur seint og illa að innheimta blaðapeningana.

Eptir beiðni yðar afhenti jeg Gr. Jónssyni eitt eintak af blaðinu en hann kvaðst ekki vera kaupandi og ekki ætla að verða það svo jeg verð að biðja yður að senda mjer ekki sama 10 eint. af blaðinu. Jeg verð líka að biðja yður að senda mjer allar kauptíðir til fjágra nýrra kaupenda. Þó kaupendurnir hafi ekki fjölgað hef jeg samt fengið 4 nýja af þeim hafa gengið úr ýmist dáið flutst burt eða sagt upp.

Með virðing og vinsemd.

Gyjólfur Bjarnason

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

After Ten Days Return to

A. J. JOHNSON

ORGANIST & SONG TEACHER

Po Box 3083 ~~Street~~

WINNIPEG, CANADA

Herra

ritstjóri Benidikt Sveinsson

Reykjavík

Ísland

Evrópa.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Winnipeg Man 1. Jan 1908.

Kæri vinur!

Eg hefi verið að vonast eftir línu frá þér síðan eg skrifaði þér mitt síðasta bréf, og sendi þér greinarstúf, en ekki fengið, eg vona að eg fái það bráðlega. Nú sendi eg þér hér með umsókn mína til alþingis, um styrk til að efla imflutning V Íslands til Íslands, sem eg gat um áður við þig, ásamt bréfum sem eg fekk frá viðvíkjandi síðastliðið vor. Eg treisti þér til að vísa því fram fyrir alþingi eða fjárlaganefnd þingsins, á réttan og venjulegan hátt, en mér vori kort að Einar Helgason ráðunautur sói því áður, hjá þér, og eg hefi talað um það við hann í bréfi til hans sem eg legg hér innan í, og bið þig að gera svo vel og koma til skila. Eg sé ekki til neinnar að rita opinberlega um þetta mál nú, en ef þingið neitaði að leggja fram sína hjálp til þessa máls, þá verður það sjálfsagt tekið til umræðu. En eg ber svo gott traust til meirihl þingsins sem nú er, að þér leggi gott eitt til þessa máls, sem eg áæl að sé velferðarmál fyrir Ísland.

Eg sendi þér einnig grein (þrjú velferðarmál) sem eg bið þig að biðja sem allra fyrst í blaði þínu, þú skilur af hverju áslæðum.

Eg hefi verið að hugsa um að senda til þín langa ritgerð og sannsögulega sem eg hefi ritað um „Sjálfstæðisbaráttu Íslendinga 1908." Hún byrjar á skipun nefndarinnar sælu og skjölum þeim sem þeir (3st) lásu fram í nefndinni, og heldur áfram til 10 September. Ritgerðin er í 8 köflum. 1. Sildrög 2 Samband-

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

leyafrv. 3 Breytingartill Skúla Thoroddsens 4. Fyrstu fregnirnar
5-6 Alit blaðanna sekega og einstakra manna á frv fundarhöld mfl.
7 Álit Vestr- og Norðr- og Suðr. 8. Dómur Fjórðarinnar 10 deild.
Í þessari grein eru talin öll fundarhöld sem orðin um málið (frv.)
og allir menn, sem mér er kunnugt um af blöðum, að hafi ritað
eða talað móti og með frv. Það eru aðeins 3 kjörd sem mér er
ekki vel ljóst um hvað margir fundir voru haldnir í, eða hverjir
töluðu með og móti mfl. Bæjarstjórnin Strandasýslu og N.Þing-
eyjars. en þar gaðu þeir Ari og Björn Ísafirði gefið mér upplýs-
ingar, og þótti mér mjög vænt um ef þú vildir koma eftir þessum hjá
þeim, og gefa mér svo upplýsingar úr þessum 3 kjörd. Á Ísafirði
veit ég helduer eigi um aðra sem töluðu móti eða með en séra Sig-
urð og Jón Laxdal. Líkl hafa þeir þó verið fleiri.
Ég skrifaði í sumar E. Hjörleifs og spurði hann hvort hann vildi
taka þessa ritg í „Skírni" en ég hefi ekkert svar fengið, svo ég verð
líkl að snúa mér með hana til „Eimr". Hefðu hún farið til Íslands þá
hefði ég sent þórhana fyrst til yfirlesturs, en ef ég sendi hana til Hafn-
ar þá er það krókur, og þessvegna bið ég þig að gera svo vel og gefa mér
áðurnefndar upplýsingar, helst sem allra fyrst, þú ritg vildi ég
koma á prent í vetur eða vor.
Ég fjálgyrði ekki frekar að sinni; treysti þú til að verða
við þessu bónarkrabbi.

Með vinsemd.

A Johnson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

AKTIESELSKABET
OLAFSVIKS HANDEL

Sand. ~~Olafsvik,~~ d. 9. desemb. '08.

Sunf.

Til útsjóra blaðsins „Ingólfur"
Rvk.

Eg sendi yður heimet fyrir hönd hans Guðm. Guðmundssonar á Selhól í Nesbr. utan bunis 12 kr. og óskast þessi upphæð fari honum til góða, og emf. sendi eg fyrir sjálfan mig Kr. 10.00 og vildi eg mælast til að þer sendið mér beinlínis fyrir þessum 12 kr. Guðmundar, ásamt beinlínis fyrir sömu upphæð er eg sendi yður mér bréfi mínu dags. 22. okt. f. á og sem eg engin skeyti hefi fengið um utan. — Emf. vil eg biðja yður að senda mér sjálfum reikning yfir það er eg kann að skulda, og hefi eg hvi eða þú betið um þennan reikning aftur. —

Virðingarfyllst
Ólafur Þorkel

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Innt.

Arnarhóli 29. sept. 1908.

Til
ritstjórnar „Fróða"
Reykjavík.

Hérmeð sendi ég ritstjórninni ávísun fyrir 7 kr 50 a, sem er borgun fyrir 3 eintök af Óperunni árgangi 1908.

Jafnframt segi ég mig frá kaupum á blaðinu framvegis.

Hérmeð er einnig kaupendur Fróðs, sem ég borga fyrir, um hæstvirtu bændurnir Ólafur á Leirum og Guðbjörn bóndi á Jaðarkoti í Skaftafellssýslu.

Virðingarfyllst

Sigríður Jónsdóttir

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hr. vitstjóri Benidikt Sve[illegible]

Reyk[illegible]

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þórshöfn 18./12 1898

Háttvirti ritstjóri og alþm!

Eg má til að biðja þjer náðarsamlegast línur privat, þó eg hafi skrifað viðbætir við bréf Björns Guðmundssonar.

Reynslan er ekkert að þrjóta hjeðan sama hardindi og að hjer var stofnað ungmennafjelag, sem á að vekja og viðhalda andlegu lífi hjer og í grendinni. Það hulduð úti blaði og er eg aðalritstjórinn. En ekki er það eins pólitiskt eins og Ingólfur. Annars var aðalbrjefsefnið að skora á þig að senda mjer línu og láta það nú ekki lengur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

undirhöfuð leggjast.
Svo vil jeg enn einu sinni skora á þig að senda vel eptir áhugamálum okkar hjer. Jeg hefi heyrt suma af mótstöðumönnum þínum hjer segja, að ef þú kæmir þeim fram mundu þeir kjósa þig aptur hvaða stefnu, sem þú fylgdir í stjórnmálum. Apropos, Molli: jeg má ekki biðja þig að borga Ásgeiri Sigurðssyni stórkaupmanni fyrir mína hönd 1 krónu og 15 aura, vind getum jafnað það síðar; jeg þori ekki að láta það dragast af vorkun í kynni að fara á hausinn fyrir það. Skuldin er víst mjög gömul.
Heilsaðu góðum mönnum
Gleðilegt jól og nýár og allar blessaðir þínum ástúðlegi vágsi
Jón Jónsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Björn Gudmundsson

Borðshöfn 14. desbr 1908

Herra ritstjóri Benidikt Sveinsson

Reykjavik

Jeg hef ráðist í að skrifa yður, af því jeg bjóð helst af öllu við að annars gjöri það enginn, svo daufi er menn hjer og frantkvandalausi, þó þeir annars beri málin fyrir brjóstinu. En þar sem það fremur viðkemur kirkum eldri mönnum og þarari, að skipta sjer af málum þessum, en mjer, allaðjeg til, að það sem jeg hef skrifað yður, sje aðeins fyrir yðar augu, og að aðrir úti frá fái ekki að vita, hvaðan tilljöurnar er komnar, ef þjer þá sjáið yður fært, að bera þar uppá þingi, aðeins fyrir tilmæli ónefnds manns.

Jeg hef nú skrifað alþingismanni Jóni Jónssyni frá Múla og beðið hann að borga yður 9 kr. sem jeg allaðist að gjöra í sumar, en sem því miður gleymdist, í flaustrinu þegar við skyldum hjer.

Jeg vona þjer fyrirgefið hvað jeg hef verið langorður.

Jeg kveð yður svo kæri kveðja, virðingarfyllst

yðar Björn Gudmundsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Da jeg fra forskjellige hold har fået Opfordring om at indtale mig for hvor det skulde være best for Skibsfarten paa Nord Island at placere et Fyr, enten paa Langnes eller paa Midrakkaslette, da vil jeg efter min erfaring af seiladsen paa nævnte farvand bestemt for hvor det at indtale mig for Langnes som det heldigste sted.
Med et godt Fyr og et stærkt Taagesignal paa ovennævnte Sted, som er rent og let at säge fra Skibe som kommer fra Söen og skal nordover, ligeledes er der paa nævnte Sted for Skibe som kommer langs Kysten stor Kursforandring, hvorfor jeg tror at Langnes maa være et heldigere Sted end Midrakkaslette, som er ören meget langt ud fra Land og derfor mere farlig at säge under naar man kommer fra Söen.

Ærbödigst
A. Stendahl
Fører af D/S. Eljan
Rute ~~Kjøbenhavn~~ Norge, Færöerne og Island

p.t. Ofjord den 8de Juni 1908

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Da jeg har hört at et sjöfyr skal bygges enten paa Langenes eller Melrakkeslette, vil jeg herved faa lov at udtale min mening angaaende hvilket af stederne det vilde være os sjöfarende tjenligst at faa fyret oprettet paa.

Jeg har sejlet ca 10 aar paa Island og deraf de sidste 6 aar i tjeneste paa de Herr O. Wathnes Arvinger Skibe som 1ste Styrmand og förer, i ruten fra Berufjord til Djfjord, deraf ses at jeg maa være godt kendt med Kysten paa nævnte strækning og kan af egen erfaring dedomme begge steder. — Efter moden overvejelse er jeg kommen til det resultat at fyret absolut bör oprettes paa Langenes.

Som Grund for min mening vil jeg anföre at kursforandringen ved Langenes er omtrent en retvinkel, sejler man fra eller til Ostfjordene, medens der er ingen kursforandring ved Melrakkeslette. — Kommer man direkte fra udlandet og skal anlöbe norden for Langenes, kan man med sikkerhed söge land der, med nogenlunde sigtbarhed (naar man har der et fyr) eftersom Langenes er den förste pynt man möder paa sin kurs; derimod kan man ikke söge land paa Melrakkeslette paa grund af de vidstrakte grunde som ligger der udenfor.

Et Kystfyr paa Melrakkeslette vilde ogsaa være af stor nytte for Navigeringen, men da jeg har hört man kun for et sjöfyr af stederne for det förste, er det efter min erfaring absolut best og mest tjenligt for navigationen at oprette sjöfyret med taagesignal paa cap Langenes. —

I. S. Egil den 19 Juni 1908

Kaptn. N. Hansen
fører af Egil

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

I.

669 Alverstone St. 29. júlí 1908
Winnipeg. Man. Can.

Elskulegi Benedikt minn!

Það hefir dregist lengur, en skyldi fyrir mig að skrifa þér; reyndar stafar það meira af því, að ég hefi alt af verið bæði frá þér á hverri stundu en því – hvað mig snertir – að svo fyrnist ástir sem fundir; ég man þig vel, mæt gæði veröldu þína, byggð og þekta; þú á mér meira virði byggð þín og vöxt við Ísland

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

það er ótt jörðin, sem upphefjaga
stríð hennar og segir, lóin
hennar og ólón, heill hennar
og úheill, ~~sem~~ bæði okkur fyrir
dæmsins í skála og munu opinberga
öræfgur grundvöllur undir um
átta samband okkar; ef hann
raskast, þá munum vér ó
vesu ekki fjandmenn eða
berast á banaspjótum, en fall
á með okkur úr fari; en
til þess kemur aldrei; vér
munum
stundum blíðir hlið í borátt
unni; hugur minn og hjarta
stendur með þér í stríðinu
og þylgir þér á vaktinu; annað
get jeg nú ekki; mjer er ekki
unnt að hefjast handa eða

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

mundi jeg ongu fá um pakad.
mig skorti margt auk þess til
þess að vera skjörnmála maður
og taka þann þátt í frelsisbar-
áttu lands míns, sem jeg vildi;
hjer er nú samman reiðr að
draga: alla Dani og hálft Island.
Annars á jeg yðkur land-
varnarmönnum vór gamla
þeir elduga þann gamla þrá
þeir fyrsta. þú hefir aldrei vilj-
að trúa mjer og trúir líklega
ekki enn, að landbúnaðinn er
þó hafið haldið upp er
ekki nema hálf vörn, vakland
og dugleysi vörn; þar á stóð
it þið nú og líklega Island.
alt.

Landskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þið hafið látið yðkur vera gjarna
að fróðra í blöðunum og munu
áflakka fundum yðkar í Rvík
en aldrei hafi vit og menn-
ingu til þess að koma skipu-
lagi (organisation) fastu og heilbrigðu
á fjelagsskap yðkar; þið hefðuð
átt að bengja sveitunum viðgang-
ur með undir dáleiðum hvern
einasta kreppu —, sem hefðu hald-
ið fjelagsskapnum saman um allt
um land allt og gefið yðkur
— eða fjelagnum í Reykjavík — vitn-
eskju um allt, þá hefði samvinna
lifandi og starfsömu gjörð vera í
á milla allra landsins drengja
og flakkara
mín vitið hvers þann mikilsverð
leik menn sína og þjóðarinnar

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

vitod, hvad fjöld manna
fjöldmenn ettjörðarinnar
verða ~~mann~~ líðsterkir. Nei,
þið hafið sálir yðkar verðjó:
og halda hyrru fagri í Rvík;
sitja á hjaðla stólum í stofu vök-
stola; vita vel og nú blaðagreina
hafa allt skipið lagslaust og
í óreiðu og þeir vegna vita
ekkert fagri víst, hvenær skip
stranda eða um landið. Með þessum
af glapaskap og fávisu hjarðmenn
lýði, hafið þið hjálp af óheil-
leiks og mót. vilja yðkar til þess
að höggva á landi vor land. isl.
fjöðrunnar. Nú eða fjöldinnum
ettjörðarinnar í sambands sam-
röð. við Danir og einis óvekið á
smiðshöggið. Skipin lagslausu

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

fjelagskapnum á augnir fjelagshaga; gott og traust skipulag fjelagsstjórnarinnar verður hvað mest til framgangs góðum hvaða máli. Þá hafa allt í lausu lofti; skeyti yfirvalda á landinu um lögbeltskeyti; þá byggja aldar og hafið allt áður eytt á sandi. Þá hafa verið látin viljalausir og frankvæmdalausir; áhugamenn hafa verið fornvanna, stórvaxnir lífshoppandi á hugar; þá hafa misskilin stóru yfirvöld; þá hafa ótlausitil þess að þá kæm og sjálfa sjá: stjórnála áhugi og stjórnála prosin gegnum stjórnála sjálfstæði fólksins — sem aldrei getur komið án „systematisk" umlaga til mæðlifandi áhuga á stórum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

að þar á byggja fólkinu upp á
þessar gjörðir hérna. Fyrst er
að velgjörðir líka svo að nema fólkið;
síðan er reisa þarf á leggja á þar
til þess að standa og stórfa í sínu
merg, þríðst er fylgja því
á eigvöllinn fyrir frelsi þess
og sjálfsmunum síð vekið til
aldrei með tómum blöðagreinum;
og síðvitið aldrei hvað hvert
síð eigið hjá fólkinu, nema síð
hennar hérna; síð verðið að
fara um landið — segi ég síðan
tala við þar, lýsa um fyrir því
og halda fyrir lestra um málið;
síðkemst síð fólkinu verða þess
og þroska og síðkemst síðkið
eyðir og gagnsleiðsti lýðurinn
sleppast í milli. Þar er eitthvar
er fyrir gefur engin afsvar á sínum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

byggð. – Þegar ég segi hjá afsláttur
þá á ég við yfirleitt fornyrði land-
varnarmanna; þið átt að skrifa
skipulags á flakkinn og þið áttuð
að fara hvar hann ætlar yfir land
allt saman saman, en þá gátu
þið aðeins með því að slopra
útbúsfjé lagsskap í hverri
sveit landsins og vinna sam-
an við þau; þella sem aðalsti
gð hvers stjórnmála fjé lagsskap-
ur; allar stjórnmála samvinna
á þann hátt gátuð þið aðeins
leitt lýðræðinu rétt og óspillt blóð
frá yfirleitt – bjarteru – ít um
fjé lagsliðunum – fjóðunum.
Allt var valt; allt kemur á eftir
tíma og um seinan; allt þess
vegna unnið óþurft og fyrir
ég þessir fáu landvarnar

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

menn, sem yfirleitt hafi á stóru-
st á lidrum ór um, en ekki
ordnir landnamsmenn færi
yfirleitt til skóli; nei, þeir voru þá
ódrs, þótt þeir kæmu ekki fyrir
gjós.

Ég veit, að yfirleitt gengur ekki
annað en gott til, og þú sem nú
standir á vörðu um heill landsins
vort eini lögri land. yfirleitt glæp.
En þetta ætlar þó að fara ódrúgi
en þurfti að fara; þú gaðir verð-
ir bunir að leggja undir yfirlit
landið nema „hálfan annarhat-
angssonr" skógarins og hemar réta,
af þú hefðir unnið með fyrirlyggj-
en þú sjónd hyggni yfirleitt ipni
ó nera hyggnir eftir á.

Sonurinn Auglaunn fyrirhyggju-
laun borðaga ódfordinni hafa á

þá dell sé á ás á innbúnnar
fannvorpið allkunna og illræmda
vor gest hegðunarmagt. Þá
yðar lyseda að víta eitthvert fyr-
víst, hvenig vaki á lögu, hvaðan
vilji þjóðvemiar; og þess vegna
gerðu lukka. af þið lapið eitt-
vað hosting á haust. Þá er eitt
vel þið eitthi valda menniðin og
alli prestaskiptjórn málsflakkara
gera um allan heim út til þess
að tala á móti fram vorpinu og jafn-
fram til þess að bjóða sig fram
til þing manna. Þá þurf-
ið að eiga þing mann sem í hvorja
kjördæmi; hvergi má láta vakna
ófriðlag, þá á mýgelar veil um
dauðann á lefla. Slíkum póli-
tíkum óskapnaði hefði aldrei verið
haldið á nokkurri þjóð, sem annar
Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hefi verið stakk á klómi mér.
Auk þess er mörgis þeirra þing-
manna, sem þér hafið í bod-
stólum um hótfer og tálmanir,
þú gjöllast af þjóðinni – og
á betra veri val og hinnveri eki
í þessu mátalausa <u>mannbraki</u>
og skyrpa þeim út og munnsui-
um; hjörta lag þeirra hálfvelgju,
eða flestir gamlir valdtjúg-
ur, er þeir verðast er eki búin
í á nú til fulls upptis á þessi pólitiski,
sem þeir eru sem vor hölt
komnir í.

Ef þér hefðuð mér haft gall
skjum lag á fjé lags skap yðar og
umrædd ósleitu lega undanfarin ár eins
og hálvita mann, þá hefðuð þér
ei gelað vitað upp á hér fyri
fram, hvern ig kosningarnar mundu

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

fara. Sumlimunar flakkar inn á
búnir að líta lítzt leingi; nú kæf-
kann eínnig til hafsins sjó; kann-
hæfi verði að blása sig upp um
fróskur mín ~~til fjarska~~ á eftir á ám
og gela rifnað; aðburðar leginyllu
er gróðlegri veldur. Af svo fár eigi
En nyjir sagnir nú allar bíða
berda á það, at fiðr-landvarnarinn
ettir jáfn vel-contra valuntaten — á vera
ákonungin Íslands af vogni. Þá
er grát lega farið í illa leikt.
Ekki á jeg nú það, at nú gauga
ýmsir landvarnar menn um
flakkrum, gerast lík klunnar,
er mest á veg að standa fast og
duga; þeir segja að eins, at þeir
hafa aldrei landvarnar menn verið
í ordinu fyllstu merkingi.
Það er sláðar, sem blaðin segja
at fremr. þeirri at spyrja alla

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

flakka; ef ásigkomu lagaðr í land-
inu – milli fjórðungs og milli
flakkanna – hefði verið heilbrigt
þá gat fremur að eins sprengt
heima stjórn og flakkinn – líf vörðu
stjórnar innar hefði þá á eins orð-
ið mörg og einstaka hundur
út um land. En ná lét jú á
þá og því að fremur ætti
að gjöra ráðstafanir og gjörvöll vil
vitt vorn og frelsis heilla lands
og lífs í bráðgleymi. Nú hemur
stjórn mála þrasinn í Jóns: ólgörð-
ur austri og fórnarbeiðnin er hafnað!
á þessu hafði þjóðin lyggst og áðr mak-
ræðu lega á annarri hvorri þeirra og
fori á hvatt gerði mikil: Sýnist
mér að þjóð sigri á mót þeim efl-
um, sem þjóðgerðar viðfærir er
hvergi einstæl. og þar á þjóð vor-
vorhku á stoppa þau og þroska.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þótt vær dálagleg hérforsinnja þessa
hyggja, sem byrjaði að draga af sér
skotfæri, þegar búið var að fjarlægja
til ómaka. Yfirlæknir, sem
hafði talað digurt í blöðum yfir
öll þessi óþrif og þrett og Respect um
þetta hitt, er gleymt að alvöru
inn: að vekja og þroska fjörvia hu
einingar framgöngu á sínum líma.
Vér hefði skilnaðarverði löfa lag
inn, ef það hefði tekist rétt;
En gat þess vist fullskilgeir
legu í fyrra í tæpt til þess. að skila
aðar vöri markið, sem átti að stefna
að, þann veg þá fræðsvi sem
vér allum að sigla fjöl er skúlum
í eða láta hann sökkva aðdrem
horti. Þú lufi skilagt mikil
uppvís þú; þetta þóttist sér
vú vita, er sig langaði að sem mest
trúa þig á ~~[illegible]~~ hjá þínum
lærgi bitt. Þakkar vor einnegnda

Einkaeignasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ad skilnad hafi eg verið meira
haldið fram opinberlega. Sjálf fjöt-
ur vorrar og frelsi er undir skilna-
ði hennar. Þetta fann eg, þegar
eg var barn; þetta veit eg nú
fullvissuð; eg samþykkt um
þá hetju og líku, þú lengur sem
eg í hugann þá, og Danir – viðkynn-
ing og samstarf vil þá hafa styrkt
mig nógu í þessari skoðun.

Skó fann eg líðveldi þarf ad undar-
veisast, er íslenzku þjóðin á ad vera
og líkjast og umheimurinn á lærd
ad þekkja Ísland og hvad í þjóð-
arinnar býr; en fyrst en umheimurinn
lærir ad þekkja þjóðina og hvad
í henni býr, hvad hún getur fram-
leitt, þá hann ekki ad þá hann
meinar vera lagin og sómasamt
eptir niðstigum ad hann. Sjálf
veldi getur aldrei komist á sitt þjóð-

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

anna og skipaðar á bekk með þeim
í mannfagnaði. Þarna er gverfe á
hnöttunum, sem gengur í milli vor
og umheimsins, svo eigi sjáum
í skuggsjá; en í skuggsjá þroskast þá
á fagra og góða; allar gröðar vor
verðar heimsins gröðar og heimur
inn veit ekki af oss; eigi vesalmenni
upp. Eigi eigum ekki að álíta
frama sjóð og mannfagnaði þarna
heldur og vorri eigin mannfagnaði
en á verðum eigi að fá á komu
fram í dagsljós og hreyfa oss
fjálst og óhindrað; þá lærum
vér að gjörsja, en ekki aðskreiða;
þá lærum vér að treysta á sjálfa
oss, en ekki aðra; þá lærum vér
að beita krafti vorum en beit-
um ekki öðrum fyrir oss; þá lær-
um vér að draga vagn mörðarvorrar
og til hagsbóta mannfagnaðarins;
þá lærum vér að nota landvorð, og þá
gekka sjórinn vorð á vendgeinum.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

15. ágúst 05

Fáeinord um hjarðkari minn!
Síðustu ekki vildi maðurinn á bæjunum leggja á undan
í þeim gerð og annars vil lögrétt landsmenn mínu.
Sú veist, að þau sem talað er ekki til þess lands
mínns: þau sem töluðu til þess að bæjar og eggja til
fransókna; þau sem töluðu til þess að vörnin yrði
ónýst í sókn; vörn sú sókn til bryðar; tóm vörn
berviðni; undirvist um verkleika ódyrk og hlæ-
velgi, og hún ~~[illegible]~~ heldur alt og á fram í sæ
niðurvörn; hún þarf þú sem fljótt sem auðið er
og snúast upp á hraustleg sókn gegn fjönd-
mönnum - erfiðleikunum; ella nýst hún er
náinst vorri eyði undan haldi, hrop og óðgjar.
lögreglumenn bonátta leiði óðar er vorir til bú-
klaupes, þá er þreinni á vera í bú. hús stika,
þar er hér fengs gu álo dodula, og eigi vegs
og frama. Konna landsmenn lítið, segnsi,
og þú veiku þig ekki á hálfvelgu mann
veikt lynda; er þeir sem í bú klaupsins,
þegar fór bjórt og eigi er við gert í hvía
þeim skipa á milli hinna hraustu og ódeiga
og lík eins fylkt til á klaupes.
Segjum á ókjarkvæði lögum til hugrekkis og hreystiauka.
Þig gal þess lýr á undan í bæjunum í
þú, og nýja hefir orðið hamt við, er
sig lus niðr stóla nepidar minir; en eig
ottar. á taka þá glöggleg fram, hversvegna
nýja vor sú hamt um þá, eigi hefir nú

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

gleymt því. Ekki skal jeg því gera það.
Ástandið í landinu nefndi, þegi jeg [illegible] og því dregið
að jeg ætti við stjórnar fyrirlag á sig hinna lagið. Stjórnin
á Íslandi; en sú er ekki; það er illt, — segja allt
bölvað, satt er það; en annað á Ísland er miklu [illegible]
legra; á því byggist lítt ástandið; annars því [illegible]
það ekki; hefði engan jarðveg.
Þetta á Ísland er himinvandlega [illegible] — af [illegible]
skyldhalla — og hugsunarhætti hinna lærðu
svokallaðra menntaðra ~~[illegible]~~ manna, en betri m[anna]
anna og um betri manna efnaðra margra hverra;
Hverjir fylgja stjórninni fast að málum? Þeir.
menn. Hverjir látast við að ausa sandi í augu
þjóðarinnar í þessu langmesta velferðarmál-
[illegible]; sjálfstæðismálinu? sömu mennirnir.
Hverjir reyna að binda [illegible] sem helzt
ni með því [x] að [illegible] hans dönsku al-
[illegible]? Þessir menn, og stjórnin. Hverjir
eru [illegible] [illegible], [illegible] þjónustu-
vald f[x] [illegible], ættlandsfjandskap, bjarta laus-
ostri gagnvart þjóð og landi? Þessir her-
[illegible]. Hvað er orðið af [illegible], og nýja móðurmáls-
skóla vorra, frelsis [illegible], [illegible] í boði?
Þeir eitt hvað af þessu [illegible] menntaðra man[na]
Sakinu [illegible] á sig hinna lags [illegible] hafa til [illegible]
anna, [illegible], sem [illegible] óþjóðleg gjörð
ustina, [illegible], segir [illegible] þjóð [illegible]
[illegible] með [illegible] Dana á þjóð [illegible] ís-
lenzkri [illegible] er [illegible] hin er
þjóðarskútan íslenzka [illegible] í honum [illegible]
að [illegible], [illegible] hennar [illegible] [illegible]
gerið að henni, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] frelsis [illegible]

x af framv. [illegible] varð að lögum.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

XV.

Hvad tefur yykkur, góðir menn!? Ætlið þið að sitja og sofa heill Íslands í hel?

Hv aða aldurs ætlorða að kíða?
er ei mál að hvinda kvíða
ganga fram og heimta hljóð? —

Á Ísland að topa?
á heill þess að hropa
und hjegóma og ~~þrælgjaldi~~ singjum valdsjúka mamma?
Á ojettum að myrða,
en vanglæti virða,
að vítejum setjast bjgjum á bostnað hins sanna?

Á haningja stjorna
og heiðar þess torna
og himni á steypast í ofsalsinsdjúki?
Á blindnis að vóða
yfir ljóði og lóði,
og leiðina á ~~morða~~ vísa inná þroldómsvíki?

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Nú er best eg hætti; fyr mun þessi nóg
handa þér, líklega gæmist fyr eg er
sonur á eg þó úr því eg sagði
hjá, en gæma á eg vænsamlega ykkur
storfa í þorgir ollgjarðarinnar; verða
þá sem þú villt; en frá þú verð
sig ekki, at ~~ongtir~~ Gilegir verða menn
en þeir landvarnarmenn í vára
gorði ollgjarðarinnar, þar sem þú
gerð eg engi annir skyldur yk-
ur, niðr kemur skal eg á þakka storf
ykkar, þegar eg fæ þá er þeir
fert. Margt vildi eg fleira skrifa við
viðhjand hag á sig náunalag landsins
fjóðar en eg hefi engi skoplit þeir
fyr á dáðlausa menn og sofandi
er eg at tala við.

Lif heill og sell, minn, ásamt skyldulið
þínu, lón og gæðlesen fylgir þeg
og alla ofi; þorft ekki at skrifa nyr frekar
þú vilt eg engum at heilsa, nema á Sla-
Þinn einlægur Þórður Eggertsson

Norðan nú optir á Sandi, Tryggvi skilur eg er um borgun
fyrir 1 ors; far á komu kaupir borgar hann klæðnaðinn á sig hjá
Stormi. Eg mæt engi komuna til þess at á 17 mai í skipum
og er nú hinn mesti óþarfi.

Prinkaskjalasafn Brynja Benediktsdóttur © Borðarskjalasafn Reykjavíkur

að Dani fori að þröngva upp á
Ísl. meira gilt indum, en fulltrúar
þeirra gra sig á móti þvi;
Á meðan geta þeir látið einog
vind um eyrun þjóta allar gilt
orðkröfur þáverandi frelsis manna á
landinu.

Stjórnin, fulltrúar þjóðarinnar
á þingi, hefi dyggi lega á sér
usta ór um unnið að því að
draga blöðin yfir hagur þjóð
ar innar; þessum þremur
eigum er meira um að kenna,
en hvílíkt ófrelsi ófarlegur
nyti við að segja frelsis bræðra
ýtlendingja er komið, heldur en Danan.

Þú og aðrir góðir Ísl. menn
hafa gripið gilt lega á hylum
[illegible]

skagafjörð eins og austlæg; en Magnús Arnbjörnsson, hefir skorið á freskjuna á hol og rakið úr henni garnirnar. Jeg varð glaður við að sjá hrósun hans á fram. í Þjóðólfi; rök hans er björgfast; margt af gallum þeim sem hann hefir dregið fram á þessum og jafnlag prédikun þurfti líka að sjá þá; fram. forsmánin hefði líka aldrei verið nokkur þýðing hans hvassa hugarsjón. Vel og drengilega hefir hann nú afslaðfærð eins hans vörn og vísu; óska jeg að hann haldi nú sér fram stefnunni. Vill hann eigi bjóða sig fram til þings? ~~[illegible]~~ Hvað um Ein. Benediktsson? Jeg hefi lengi verið hans andmælandi; Hann hefir áður varið á vert um sjálfstæði á seinni tíð; hefir hann nú breytt því? Hvað situr hann kjá? Hvað býður hann sig hvergi fram?

Hvað fer þú Ari eigin á og örkum

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þau eru af dýrmæt fjöðurmen til þess, sem vor er, það alvís þann
er mælalaunar vott um sögu
fjöðrinnar meðferð hjá ísl. mæri
lut. Það er að gera landi sitt
~~[illegible]~~ at útspýtta hvarfskinni
í fyrir úgangi dana;
og það er að gera gildrugar til
þess að drepa fjöðrinni sitt, þeim
sem til þess stafna reiði að þakka
þátt betur fari. Hát fyr eigi detta
í hug á Dani hefði gengið á slíka
um samanburð á fjöðurnja; þeir
mundu hafa álitið það fjörráð
fjöðrsins og all danska fjöðrin
hefði risið upp eins og einn maðr;
það hefði mátt búast þá til þess
mæ aforefli, en sjálfr eigi hefði
þeir aldrei gert það.
Á fjöðrnakhum fjöðr á kostn

Landsbókasafn Íslands – Þjóðarbókasafn © Landsbókasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

sem til er bodrin í fram. er eg
unnt, nema at mis bjóða henni
greiðu allt, sem hún á í bjóst
sínu og sjálfsagt til fram
vegis í sjóðarstofni til andnota
Hvat gjörir sjá nesalla; svo mörg
um Dani; þeir ganga med önd er a
í hálsinum og alla við sjóðarsjóm
en ors bjóða þeir allt og þú þeir
þorstel við ors; ef vjer vdram nokkur
hundrad þúsurdir, kómumst vid
at þeir sammegin, sem vid vild
um. Þó munda þeir fremur lja á
ors í heyrnu og minna lita á fárnemi vort
ef vjer fylgdumst alli
eir dregjd at málum;, ódrengshogur
sjálfra vor vid málstad vorn, stolir
Dani meira en nokkur annad gegn ors.
Metur þeir hoga stjórnvia; dulka
hennar í sínu bondi; þurfa þeir ekki
at forra gjörðbeja: þarf ekki vor
Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til raun ætlið þið þá að gera. Þ. d.
í bæðum Múlasýslunum minkinnur
mann einir í lofi; og þið látið
þá í rólegrædi okkur fólkinu. Þjóð-
lýðnum, þið vreðið ekki að treysta þá
nýjé gripa fólki þeirri, komið
þar hvergi nærri!
Nú er mikið í húfi; þar verðið vel,
elskulegi vinur! góð þeirri gæfi ykk-
ur að gera ekki allt sem í ykkar
valdi stendur til þess að bjarga
ætjörðunni frá tortímingu. þá
reigt vel, að eigi er nóg að hálf-
valgri miðlunarveggi komist inn
á þing fólksins. Þarf að gjöra breytt;
þá þarf að leggja nýja undirstöðu,
að leggja aftur á þá sem fyrir er
er að byggja á sand; þá verðr hrun
fjöðrgetta vors mikil og ef til vill
ríður þá fjöðvorri að fullu.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ef þeir þurfi að eiga tóu úruggan mannafla á þingi nest að
~~fremst verði eigi breytt frá grunni~~
fremst verði annaðhvort gjörbreytt, svo að hjelli þjóðar
~~sú af hjelli þjóðarinnar og borgi~~
innorsje borgi þá hjelli þjóð með öllu, en forsmáði gilda
~~þá þarfa þá eiga svo úruggan~~
ekkisegu orðabreytingar duga ekki. Danir gætla, að breyta
~~lögum lagi eitthvað af lögum~~
þeir einsog þeim sýnist í ríkis deginum; hvort þá eiga þá þing
~~á fremst verði fellt.~~
breyta og um leyfa fremst á undan á meðan þjóðar
Ef menn hjelli vor á grundvelli þá svo fjelbyggðar
verður á setja inn í þá á hvort um
á greinunum á þeim hjellunum; Dan
mörk eigi hafa annað mein
hjell á ísl. en aðrar þjóðir; ella
gætu þjóðirnar verið stórhætt
búnir. Frjálsum fiskiveiðum
sleppum vér eigi optar úr sjálfu
tölunni. Ef þeir viljiðfela Dönum
strandvarnirnar í bráð, þá sem gjörði
vilja á ~~sem gjörði vilja á~~ á einhverri
annari hátt, en heimila þeim land
helgina. Og þeir að segja, að engin
þjóð í heimi, með sömu lögum vaknaði
þjóðarmeðvitund, um gildi landsins
og frantíðar heill sína, mundi hafa
opna á móti annari þjóð þann
gæðaland sinn, gæti á fram

Landskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

IX.

Nú er stundin harma að hefna,
heita á fólksins traust,
sem sín við Ísland efna
undirhyggjulaust;
heimta vort að fullu frelsi
fyrrast sáttar gjörð; —
sambönd hvert er haft og helsi,
hóski fósturjörð.

Nýr vörður eitt vid, segir jeg í dönsku blaði, er nýr varsendur los um niður stöðu þá er nefndinni hafði komist að; um einhinnum varði hann ekki allsvo, nú átti að þagga niður í öll skeyti þjóðar frelsis vaðli íslenzku fjórðungunar. Nýr kom

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

V.

niðurstöðum að nú er ekki á óvort
sig hafði búist við hinnvegna,
sig þeldi nokkurn veginn að
Dana gagnvart okkur; yfirvöld
og eigner holdi á Íslandi vefa þess
eigi sleppa með nokkru móti og þe
munu halda á þá meðan þeir sjá
ur kostur; þeir hirða ekki um komm
sambandið af því, að þeir vilja á
eigi landið og nota sig af undup
spretter þess; að öðru leiti munda þe
láta okkur njóta sama frelsis og
annan yfirl nema og blómanda
stórnuigo og þeir njóta sjálfir hinn
fyrir og vil yrði komið kjá oss;
þeir eru oss alls ekki illa vilja á
af nýjs verðum þeir og látum þá
vóða þeir oss og náttum að halda
fram yfirlýsingu konungs, þá gæt
þeir allt sem þeir séta — og þeir geta
gert mikið, þá að þeir hafa nýjan
og munu verða hálfu auðugri. Ef þeir
fengu óhindrað á leggja undir sig fyr

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

tökí á Íslandi — til þess að koma lond-
inu áfram og auka mannrétti og mena-
ingu á landinu. En þessu fylgir sá
kostur, að vér verðum að gera Danm-
örku á hönd og verða eitt fylki svo aust
ur í Danmörku. Ef vér gerum þá ekki
er víst alla Dana úti — einsog nú er
komið í Jótsíkan vér förum á und-
undla imbirnar fr. — og þeir gera
allt til þess á skaða oss beint og
óbeint í augum um heimsins, hjá
öðrum þjóðum og heima fyrir í lond-
inu móts hjá mönnum og þú hyski,
sem nú hefir í fylgd með sér.
Vér verðum því á skilja til Dana
um flótt sem er rétt, en
til þess þurfum vér á velja þjóð-
ina, skapa hjá henni traust á sjálfa
sig og landi, kveikja hjá henni sann
an og heilbrigðan þjóðernis metnað — þjóð-
ernistilfinning — og sameinuðu og sannfæ
anda; allir verða á finna til þess
á þeir eiga á vera eitt sín hjarðkeild,

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

þótt fjöll og heiðarfirði og dalir skilji
Kveikjum samt einnigar hugsunina
hjá þjóðinni, bindum hana með
ólöjum og lífshaupum samheldum
í einu þjóðlandi, stríðandi og frumsæla
þjóðarheild. Af andlega þroskanum
verður eptaljós þroskinn á sjálfa
andinn á kreista andann úr vísu
inn. En einu sinni eptir allt
á kafna í barátunni fyrir mann
og vraga, og á þá lag gengi fjand
mann þjóðarinnar, ófæleis og apt
haldi meðmæli; á hinu veikustu vegi
þjóðarinnar slá þeir, til þess að
draga hana burt frá öllu andlegu,
öllum hyggjuvit og þekkingu kugsjón
um, frelsis gjöfum kugsjónum hem
ar. En með því náði verður þjóðin
gerð óstöðugri og óþroskaðri; hún hjúkrar sál
sinni í blekkingu.
Og vegi þeirri þessi fjörráð verði þá
á kunna af þjóðinni heill þjóðarinnar

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Verkleger fremfarnir og andsagn-
i landinu verdur ad skapast og and-
legir fremfræin og sálarfrelsa-
Jóðvinnur; andinn verdur dæm-
ad sláandi á bak vid allt, andinn er
numet. eptir numer 2. andinn
setur eptir tilveru gull og silfurs
gildi; og andinn verdur ad sigra
eptir og róta eptir þvi. Ost sagn-
ar þvi ekkert, þáll fremfari hon-
ust á verkleger i landinu og aud-
yhist ef vér glötum frelsi vor
og rjetti; á frelsis og rjettar hugsjón vorri
megum vér ekki missa sjónir; vid
þeim megum vér ekkert kaupa,
hvorki reinátta né studning erlendra
né einlendra manna i neinu efni.
Þá er heilagt og guðdómlegt skilyrði;
ad tjóa þeim er ad tjóa sjálfum sér
og hylli og fylgd guðs landsins og
allra góðra manna.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Jeg sagði eðan að nýjar lífsorðtæki vil
at fregna af viðurstöðu afreðarmiðs frá
fyrri post sem jeg byggist við ella.
Jeg átt aðeins eðlondis í londum; jeg
er vænt um prestafólksins let þe
að hafta fram. fremur í Dani
meinhlaðs isl. nefnðarmönnum
og jeg átt ort um ísletin enn
mig uggir ekki eitt. Af blóðinum
verðr enn ekkert rótt til full
hvernig hospingar munu fara,
konungsinnar eiðskera úr og þeirra
úrskurðr bíð jeg með óþreyju. Á
vísu get jeg ráðkunnugum sagt
nýr sjálfur hvernig fara muni í þá íð
ólíkt ekki að hafa mannskap í gekkur
að senda þeim mannafri í hvert
kjör dæmi; nóg er fleit vera um á
skipum ekkur mönnum þykir nýr
hjelst nýðr; vert er, kvað þá hug

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Höfn 25. maí 1908

Góði vinur!

Þakka þér fyrir bréf þitt og sendingunni. Í þeim hafa orðið margir pantet setningar svo ógj hefði þér sé óhætt að senda alltaf 30 skýrsli. Einnig sendir svo á at hér verði haldinn fjórðungsmiðningardagur 17. júní (á fæðingard. Jóns Sigurðssonar). Og vil, sem þeim í fjórðungsmiðningardagsnefndinni viljum hafa sem flesta íslenzka fána. Vil leyfum okkur at telja víst at hr. Jónsson meppelj. ólólum verði þingmaður A. Skaftfellinga næst. Á betri mann eigum vér eki völ innan sýslunnar svo mikið er víst, hann er einbreyttur landvarnarmaður, greindur og mentaður og mjög samviskuljúr. Hefnderálitið fellur oss eki í alla staði vel allra síðl um leggildingu danska flaggsins hér, vér skiljum málið á þann veg. Hvort á at gera ís vönduð er at ráði, eða sig hansa vil ekki? Eða hvort? Það er víst at nú sendur á milli at réttilegar íhugunar og hyggilegar alþýðu verði fremur á kraftbergi hjá íslenzku fjórðunni en slagyrði og flöðrasigur.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þjóðverjum þarf ei komi
sér niður á eitthvert,
sem allir sem einn
skulu fylgja.

Eg skal geta þess at
ei óska helzt at fáum
góðu komist með norðl.
ferð strandferðabátsins
austur um (þat er vegna
þjóðhátíðarinnar síðr)
Best væri at þeir kæmu
í þátti til þess at þeir
kæmu fyr af stjúpa-
vogi ef skipið skyldi
ei koma hér víst.
Að svo mælda skal
þess getið at borgun
skal ei standa þó
skil á í sumar t.d.
í júlí eða ágústmán-
uði.

Eg býst við at þú mun
ir vera búinn að frétta
um lát Péturs Jónssonar
í Arnanesi og get ei
þú eigi nákvæmar um þat,
en svo hafði hann fyrir
mér at eigi yrði haldin
nein veiði af garði eða
öðrum yfir sér líkum.
Í vetur skrifaði hann bæ
í sveitarblaði 3 stóðu undir
gefinafninu Fjallandi..
Þess skal ei dæma þat
eður!

Verðu blessaðr og sæll
þinn einl.
Sig. Ingimundsson.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Rolf Johansen.

Reydarfjord 22/10 1907.

Innf.

Herra ritstjóri Benidikt Sveinsson
Reykjavík.

Kaupendur Ingólfs hjer eru 11 (ekk. 15) og sendi yður hjermeð borgun fyrir þessi 11 eintök
Kr 33,00 / sölulaun 25% = nettó Kr. 24.75.
+ skuld mína fá f. ári " 6.—
samtals Kr. 30,75

Allir þessir kaupendur Ingólfs vorn áður kaupendur Dagfara og haga þeir allir þeingid söguna hans, enn eingínn þeirra hefur þeingid „fjeprentun á nokkrum greinum úr Dagfara", „ásamt niðurlagi á sögunni „Gullkistunni" og „greinunni hryllilegar fjöðingar hryllilegra bókmenta". Þetta allt vildi ég því biðja yður að senda mjer þaðan fyrsta.

Að endingu skal ég leyfa mjer að bjá yður að allir kaupendur Ingólfs haga sagt blaðinu upp ásamt öllum öðrum blöðum og mynda blaðafjelag, og ennþjer því hjermeð beðinn að senda fá 1 jan 1908 aðeins 2 eintök til: „Blaðafjelag Reydarfjarðar."

Virðingarfyllst
Rolf Johansen
H.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Vík 18 desemb. 1908

Heitvarti vinur!

Jeg let hjer með fylgja afrit af Gundargjörðum hjer í sýslu eptir alls fyrir löngu og vildi jeg helst að þú vildir loka dálítið af þessu eða allt uppí blað þitt „Ingólf".

Hjeðan lítinda laust, veðurátta góð nú um stund.

Hvernig líður þér að hafa fyrir ráðherra? Hvar þeir eptirgarnir að gefa sig fram sem happið vilja hljóta? Gaman verði að fá vitneskju um þetta.

Þannig

Gunnarsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Larus Thorarensen

Þórarinn Jónsson

Þ Pálsson

P. P. Pauldtein

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

„Søndmøre Folketidende"s
Redaktion.

Aalesund den 9 April 1906

Herra Ritst. Benedikt Sveinsson
Reykjavik

Veldi þjer gjöra svo vel að láta augl. um „Vikverj" inn í yðar blað „Ingólf" Enn eg er mjög illa að mjer í Íslendskunni svo eg má biðja yður um að skrifa hana rétt og sannleikis senda hana til einhvers blaðs í norðurlandi og til „Þjóðólfs" Ritstjórinn gjörir þetta sendist mjer og skal borgunin þá strax verða greidd
Gjörið svo vel að senda mjer þessi blöð hvor.
Auglesingin hljóðar.
~~Eff~~ Ef þjer viljið skal eg senda yður fá einn þrjátta bréf hjeðan enn þá verðið þjer að skrifa þeim upp því íslendskan mín er svo bjagað þess verra. Óskið þjer svona bréf þá látið mig vita það.

Vyrðingarfyllst
Yðar
Olafur Teitsson

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur